

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Šiuo įstatymo pakeitimu siekiama užtikrinti teisinį aiškumą, kai nevyriausybinių organizacijos vysto savo veiklą remiantis savanoriškumo pagrindais. Įstatymo pakeitimu siekiama užtikrinti galimybę nevyriausybiniams organizacijoms su vienasmeniu valdymo organu (vadovu) nesudaryti darbo sutarties, kaip tai yra leidžiama Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos fondų įstatyme.

Siūloma įtvirtinti, jog vietoj darbo sutarties su vienasmeniu valdymo organu (vadovu) gali būti sudaroma civilinė (paslaugų) sutartis arba savanoriškos veiklos sutartis.

Papildomai, svarbu pabrėžti ir tai, jog šiuo metu didelė dalis egzistuojančių nevyriausybinių organizacijų Lietuvoje kaip savo veikimo modelį naudoja būtent savanorišką veiklą ir todėl dažnai neturi nei vieno darbuotojo. Šiuo metu tokių viešųjų įstaigų Lietuvoje egzistuoja daugiau nei 1000 (vienas tūkstantis).

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą inicijuoja Nevyriausybinių organizacijų taryba, VšĮ „NVO teisės institutas“ ir Seimo narys Eugenijus Gentvilas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai?

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas šiuo metu tiesiogiai neįtvirtina reikalavimo privalomai su vienasmeniu valdymo organu (vadovu) sudaryti darbo sutartį, tačiau pasitaiko atvejų, kai asmenys ir net institucijos tokį reikalavimą numano esant interpretuodami kitas įstatymo nuostatas.

Toks teisinis netikrumas sukuria ydingą teisinę aplinką viešosioms įstaigoms, kurios nėra viešojo sektoriaus subjektai, nors nevyriausybinių organizacijų sektoriuje realiai tokie teisiniai santykiai egzistuoja.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Priėmus šį įstatymą bus panaikintas teisinis neapibrėžtumas ir užtikrinta galimybė nevyriausybiniams organizacijoms veikti savanoriškais pagrindais.

Laikytina, kad šis įstatymo projektas paskatins nevyriausybinių organizacijų sektoriaus plėtrą ir pagerins bendrą nevyriausybinių organizacijų teisinę aplinką.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymas skatins galimybes vystyti nevyriausybinių organizacijų sektorių, įskaitant ir socialinį verslą.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymą, galiojančių teisės aktų keisti ar naikinti nereikės, papildomų teisės aktų priimti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Nereikia.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimo ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šioms projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Nevyriausybinių organizacija, viešoji įstaiga.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia
Seimo narys

Eugenijus Gentvilas